

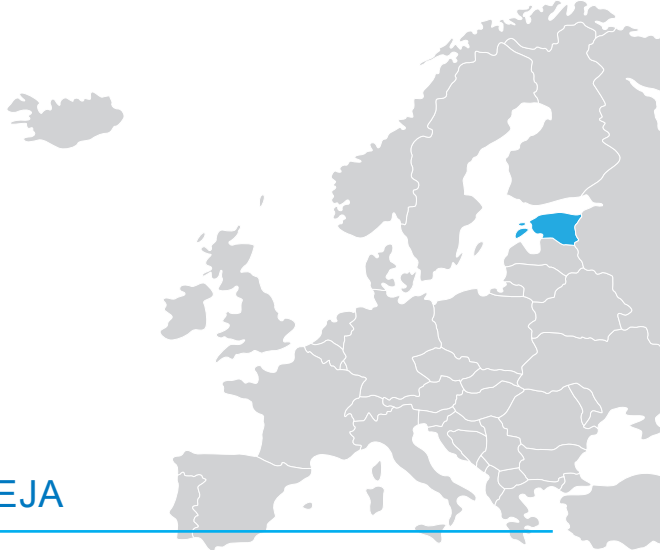
JALAKÄIJANA EESTI LIIKLUSES

Väljaandja: Transpordiamet

*Kasutatud fotod: Scanpix/Eero Vabamägi,
Visit Estonia, Pixabay,
Dreamstime, Kati Velner*

2021

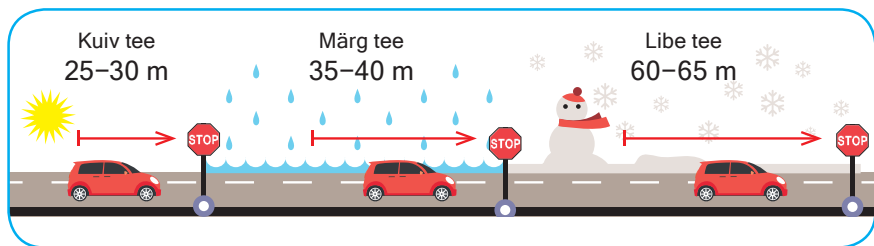

TERE, HEA LIIKLEJA

Eesti asub Euroopa põhjaosas Läänemere idarannikul. Asendist tingituna on Eestis muutliku ja järskude temperatuurikõikumistega niiske ning tuuline kliima. Eestis on neli aastaega (kevad, suvi, sügis, talv) ja peame sellega teedel liigeldes arvestama.

Meil on palju pimedat aega ja tihti kas vihmaseid või uduseid ilmu. Meie teedel ja tänavatel liikudes peate arvestama sellega, et te ei pruugi olla autojuhtidele nähtav. Talved on meil lumised ning tee ääres võivad olla kõrged lumehanged, mis takistavad nähtavust. Kõnni- ja sõiduteed on tihtipeale libedad, mille tulemusena pikeneb oluliselt nii sõidukite pidurdus- kui ka peatumisteed (joonis ↓).

Peatumisteedonna pikkus asulakiirusel 50 km/h olenevalt ilmastikust

Kuna Eesti linnades ja maanteedel juhtub palju jalakäijaõnnetusi, siis jagame allpool näpunäiteid nende ennetamiseks. Abimaterjal tutvustab Eestis kehtivaid liiklusreegleid ning jagab nõuandeid, kuidas jalgratturina ohutult liigelda. Materjali lõpust leiata olulisemad mõisted, mis aitavad tekstist paremini aru saada.

Eesti territoorium jaguneb maakondadeks, valdadeks ja linnadeks. Tallinn on Eesti pealinn, meil on 15 maakonda ning kokku 15 linna. Eestis on palju hajaasustust, mis tähendab, et külad ja asulad asuvad üksteisest kaugel. Meil on palju asulaväliseid teid, mis ühendavad omavahel külasid, asulaid ja linnasid.

Meie liikluskeskkond on pidevas muutumises. Liikluskeskkond maal ja linnas ning väiksemates asulates on erinev. Linnas on jalakäijatele kõndimiseks kõnniteed, suuremates linnades ka käigusillad ja -tunnelid. Asulates ja maanteel tuleb tihti liigelda aga tee ääres, teepeenral.

Eestis kehtib parempoolne liiklus ning liiklusnõuded on reguleeritud liiklusseadusega. Suurim lubatud sõidukiirus maanteel (asulavälisel teel) on 90 km/h ja linnas ning asulates (asulasisesel teel) 50 km/h. Olenevalt liiklus- ja teeoludest on suveperioodil lubatud mõnel teel kiiruseid tõsta.

Kõige olulisem kirjutamata reegel on:

Olge hooliv nii enda kui ka teiste suhtes ja ärge pange ennast või teisi liikluses ohtu.

JALAKÄIJANA LIIKLUSES

Üha rohkem väärtustatakse meil jalgsi liikumist. Kõndimine on tervislik, odav ja võrdväärselt kättesaadav kõigile. Samas on liiklus jalakäijatele muutunud keerulisemaks ja pingelisemaks ning liikluskeskkonnas on kõige kaitsetumad just jalakäijad ja jalgratturid.

Eestis on **jalakäijateks** kõik inimesed, kes kasutavad teed liiklemiseks jalgsi või ratastooliga. Samuti on jalakäijateks kõik, kes kasutavad liiklemiseks rula, rulluiske, rullsuuski, tõukeratast/-kelku või muid sarnaseid abivahendeid.

Rula, rulluiske, tõukeratast või muid sellesarnaseid vahendeid kasutades peab arvestama teiste aeglasemalt liiklejatega ning liigeldes ei tohi neid ohustada.

Kergliikuriga (nt elektriline tõukeratas) sõitja ei ole jalakäija, vaid juht, ning temale kehtivad enamasti samad liiklusreeglid nagu jalgratturile. Alla 16-aastane kergliikurijuht peab kandma jalgratturikiivrit.

KUS PEAB JALAKÄIJA TEEL PAIKNEMA?

---

*Liiklusmärk
(edaspidi LM) Asula*

Asulateedel peab jalakäija liikuma kõnniteel (fotel ↓), selle puudumisel teepeenral.

Sõidutee (fotol ↓) on ette nähtud sõidukite liikluse jaoks. Sõidukite liiklus Eestis on **parempoolne**.

Õuealal (fotol ↓) on jalakäijal lubatud liikuda kogu tee ulatuses, kuid seejuures ei tohi autojuhte põhjendamatult takistada.

LM Õueala

LM Asula lõpp

Kõnnitee puudumisel vasakpoolsel teepeenral liikumine on vajalik selleks, et jalakäija näeks vastutulevaid autosid oma silmaga ning saaks vajaduse korral sõiduki eest ära põigata.

Jalgratast, kergliikurit, pisimopeedi, kahe rattalist mopeedi või mootorratast käekõrval lükkav inimene on jalakäija ja ta peab liikuma sõidutee paremas ääres, et nendel liiklusvahenditel olevad valgustusseadmed ei eksitaks teisi juhte.

Asulavälistel teedel
(fotol ↓), kus puudub kõnnitee, peab jalakäija liikuma **ainult vasakpoolsel teepeenral** näoga lähenevate autode poole.

KUIDAS ÜLETADA TEED?

Jalakäijate jaoks on liikluses kõige ohtlikum **sõiduteede ületamine**. Tuleb arvestada, et jalakäija on vähekaitsitud liikleja ning liiklusõnnetuse korral jääb ta alati kannatajaks.

Sõiduteed tuleb ületada selleks ettenähtud kohtades – nendeks on käigusild või -tunnel, ülekäigurada, ülekäigukoht või ristmik. Kui läheduses puudub märgistatud ülekäigurada, tuleb teed ületada kohas, kus sõidutee on sirge ning mõlemas suunas hästi nähtav. Tuleb arvestada sellega, et sellises kohas teed ületades pole jalakäijal eesõigust. Siis peate olema eriti ettevaatlik.

Enne teeületamist alati **PEATU, VAATA, VEENDU!**

**Ülekäigurajad võivad olla re-
guleeritud või reguleerimata.**

Reguleeritud ülekäigurajad
(fotol →) on varustatud
valgusfooridega ning sõidutee
ületamisel tuleb lähtuda
foorituledest.

Sõiduteed tohib ületada vaid
roheline fooritulega. Ohutuse
mõttes tasub ka siis veenduda,
kas kõik autod on peatunud ja
sõidutee ületamine on ohutu.

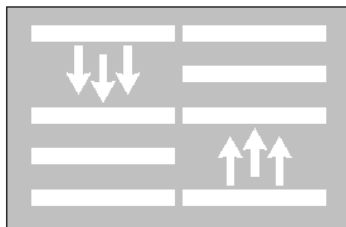
Kollane tuli annab lisaaja neile,
kes parasjagu juba teed ületa-
vad, kuid ei ole jõudnud seda
veel lõpuni teha.

Punase ja kollase tulega ei tohi
teele astuda ka siis, kui ühtegi
autot ei lähene.

Ülekäigurajad (← fotol)
(rahvakeeli nimetatakse seda
ka „sebraks“) on spetsiaalselt
markeeritud valgete vöötide
(vöötrada) ning tähistatud sinise
liiklusmärgiga „ülekäigurada“.
Ülekäigurada on reguleerimata,
kui sellel foori ei ole, foor ei tööta
või see on vilkuval režiimil.

Teekattemärgised ülekäigurada

Need märgised tähistavad reguleerimata ülekäigurada või niisugust reguleeritavat ülekäigurada, kus foori ei kasutata ööpäev läbi. Märgisel olevad nooled näitavad jalakäija liikumise suunda.

LM Ülekäigurada

Kui ületate sõiduteed reguleerimata ülekäigurajal, tuleb enne teele astumist peatuda ja veenduda, kas sõidukijuhid on teid märganud ning mõistavad teie kavatsust. Sõiduteele ei või astuda enne, kui sõidukijuhid on ülekäiguraja ees peatunud. Tähele tuleb panna, et mõnikord tulevad autod ka kõrvuti mitmes reas!

Teed ületades on vaja veenduda, et ka naaberajal sõitvad autod on peatunud. Sõiduteed ületades ei tohi asjatult viivitada ega seisma jääda.

Rula, tõukeratast või jooksuratast kasutades on ohutum neilt maha tulla ja ületada sõidutee jalgsi. Sõidutee tuleb ületada jalakäija tavakiirusega (umbes 3–7 km/h), mis tähendab, et ka jalgsi liikudes ei tohi joosta.

Suuremates liiklussõlmedes on ohutumaks teeületuseks kas **ülekäigusillad** või **-tunnelid**. Kui läheduses on käigusilla või -tunneli märki, tuleb tee ületada alati käigusilla või tunneli kaudu.

LM Käigutunnel

LM Käigusild

Ülekäigukoht (↓ fotol) on eri liikluskorralduslike ja ehituslike lahenduste (ohutussaar, valgustus, kiiruspiirang, paremini tagatud nähtavus jne) abil jalakäijale sõidutee ohutuks ületamiseks rajatud teeosa.

Ülekäigukoht erineb ülekäigurajast selle poolest, et ülekäigukohal sõiduteed ületavale jalakäijale puudub sõidukijuhil kohustus teed anda.

Ülekäigukohal puudub ka ülekäigurajale vastav märgistus. Jalakäija tunneb ülekäigukoha ära selleni viivate ja teisel pool sõiduteed jätkuvate jalakäijaliikluseks ettenähtud teede (kõnnitee, jalgte, jalgratta- ja jalgte) järgi.

Õuealadel on sõidukitele kehtestatud kiirusepiirang 20 km/h, kuid sellele vaatamata peab jalakäija olema õuealal liigeldes ettevaatlik. Kindlasti tuleb jälgida tagurdavaid sõidukeid.

LM Õueala

LM Õueala lõpp

Parkivate sõidukite või muu takistuse varjust teed ületades tuleb kindlasti veenduda, et nende varjust ei lähene teisi sõidukeid.

JALAKÄIJA LIIKLEMISE KEELD

Jalakäija ei tohi:

- ▶ ületada sõiduteed kohas, kuhu on jalakäijaliikluse tõkestamiseks paigaldatud piire, ja asulas eraldusribaga teel väljaspool käigusilda/-tunnelit, ülekäigurada või ülekäigukohta;
- ▶ minna sõiduteele seisva sõiduki või muu takistuse varjust veendumata, et sõidukit ei lähene;
- ▶ liikuda kiirteel;
- ▶ liikuda eraldusribaga sõiduteel eraldusriba kõrval ega piki eraldusriba, kui sellel pole kõnniteed.

MIKS ON KÕRVALISED TEGEVUSED LIIKLUSES JALAKÄIJALE OHTLIKUD?

Iga liikleja, ka jalakäija, peab tegema ise kõik selleks, et teekond punktist A punkti B kulgeks turvaliselt. See tähendab, et kõrvalised tegevused liikluses pole lubatud.

Kõrvaline tegevus on igasugune tegevus, mis viib liikleja tähelepanu ohutult liiklemiselt kõrvale. Selleks võib olla näiteks telefoniga tegelemine (internet, mängud, kõned), kõrvaklappidest muusika kuulamine, elav vestlus kaaslasega, söömine, joomine jne. Nende tegevuste ohtlikkus seisneb selles, et liikleja ei pruugi märgata ja olla võimeline õigel ajal ohule reageerima. Näiteks ei pruugi jalakäija, kelle pilk on telefonis, märgata lähenevat sõidukit, kaasliiklejaid, tänavavalgustusposti jms, ning seab sellega ohtu enda elu kui tervise.

Kui liikled, siis liikle!

KUIDAS PIMEDA AJAL AUTOJUHILE JA RATTURILE ENNAST LIIKLUSES PAREMINI NÄHTAVAKS TEHA?

Pimedal ajal juhtuvate jalakäijaõnnetuste põhjuseks on enamasti see, et jalakäijad on autojuhile halvasti nähtavad. Jalakäija sulandub kergesti ümbritseva taustaga.

Seepärast on helkuri kandmine halva nähtavuse korral või pimedal ajal teel liikudes kohustuslik.

Helkurit peab pimedal ajal kandma nii asulavälisel teel kui ka linnas ja väiksemas asulas.

Korralik helkur on hästi märgatav auto lähitulede valgusvihus vähemalt 150 m ja kaugtulede valgusvihus vähemalt 300 m kauguselt ning võimaldab autojuhil jalakäijat märgata peatumiseks vajaliku vahemaa kauguselt.

Helkur tuleb kinnitada riitele nii, et see oleks nähtav võimalikult mitmest suunast:

- ▶ rullhelkuri võib lihtsalt varruka või püksisääre peale tõmmata;
- ▶ rippuv helkur kinnitatakse riiete külge nii, et see jääb tavalise sõiduauto esitulede kõrgusele keha sõiduteepoolsele küljele, et see mantli või jope ääre alt välja ulatuks ning saaks rippuvas asendis vabalt liikuda. Selline asetus tagab helkuri märgatavuse võimalikult mitmest suunast – nii eest, tagant kui ka küljelt.

Tihti on maanteel käies raske uskuda, et autojuht teid ei näe, kuigi teie näete lähenevat autot väga hästi. Pimedal ajal sõites näeb autojuht ainult seda,

mis jääb tema auto esitulede valgusvihku. Kui aga samal ajal sõidab vastu teine sõiduk, siis selle esitulede valgus pimestab teatud määral juhti ning sel hetkel ei pruugi ta jalakäijat näha.

Maanteel liikudes on enda nähtavuse tagamine eriti oluline sõidukite suurema liikumiskiiruse ning teevalgustuse puudumise tõttu.

Kõige turvalisem on kasutada kahte helkurit korraga, ühte paremal ja teist vasakul küljel, siis ollakse autojuhile igast küljest nähtav. Lisaks aitab jalakäija märgatavust tagada taskulamp või ohutusvest.

Helkurit soetades tuleb jälgida, et see oleks CE-märgistusega ning koos kasutusjuhendiga (↓ fotol).

Pesumasinas riideid pestes on vaja eemalda neilt võimaluse korral helkurid, sest pesemine vähendab nende helkivust. Kriibitud pinnaga ja tuhmiks muutunud helkurid tuleb välja vahetada, kuna nad ei helgi enam piisavalt ega ole autojuhile piisavalt kaugelt nähtavad. Helkurpindade kulumisega tuleb arvestada ka juhul, kui helkurribad on kleebitud/õmmeldud teie üleriiete külge, mida vahel pestakse. Pesukordadega materjal kulub ning tuleb kasutada lisahelkureid.

MILLELE LAPSEGA LIIKLUSES OLLES TÄHELEPANU PÖÖRATA?

Lapsele on liikluses kõige ohtlikum sõidutee ületamine, sest lapse silm areneb välja alles umbes 10. eluaastaks. Ta ei oska veel hinnata läheneva auto kiirust ja kaugust nii adekvaatselt kui täiskasvanud seda teevad. Samuti

tuleb arvestada, et ka lapse otsustusprotsess on arenemisjärgus. Isegi kui sõiduk on jäänud seisma, et lasta laps üle tee, siis võib lapsel võtta otsusele jõudmine veel mõne hetke. Lapsed on kasvult väiksemad kui täiskasvanud ja nad ei näe ümbritsevat keskkonda samalt tasandilt kui meie. Väiksemad koolilapsed näevad vaevu üle tee äärde pargitud autoninade. Liiklusmärgid, piirded ja postid ning ka haljastus võivad lapse nägemiskõrgusel piirata tema vaatevälja.

Lapsevanemana planeerige hommikul aega nii, et laps ei peaks kooli kiirustama, sest nii võivadki õnnetused juhtuda. Paljud viivad lapse kooli autoga, ent suurimad ohutusprobleemid koolide ümbruses on seotud just hommikuse koolitoomise ja tiheda liiklusega, kus lapsed keset parklat autode vahel kooli poole kõnnivad.

Kui on vaja laps autoga kooli viia, siis soovitame leida koolist veidi eemal ohutu koha, kus laps saab sõidukist välja astuda kõnniteepoolsest küljest. Mõni minut värskes õhus kõndimist aitab lapsel lõplikult üles ärgata ja liiksaks annab lapsele ka regulaarse iseseisva liiklemise kogemuse. Enne seda on tark käia lapse tee koos läbi ning arutada võimalike ohtlike kohtade ja situatsioonide üle.

Õpetage lapsele ohutut liiklemist ning näidake talle eeskujult. Lapsele on vaja selgitada, et alati enne sõidutee ületamist tuleb peatuda, vaadata ja veenduda, et sõiduauto juht on teda märganud ning sõidutee ületamine on ohutu.

Kui laps käib koolis, tuleb valida võimalikult ohutu marsruut ning koos võimalikud ohuolukorrad läbi arutada ja koolitee mitu korda koos läbi käia.

Lapse kooliminekuajaga tuleks planeerida väikese ajavaruga, et laps ei seaks end liigselt kiirustades ohtu.

Tiheda liiklusega kohtades liigeldes hoidke väikelapsel käest kinni. Sõidutee ületamisel, parklas või õuealal liigeldes on mõistlik hoida väikelapsel randmest kinni, et vältida tema võimalikku sõiduteele sattumist.

Lehelt www.liikluskasvatus.ee saate täpsemalt lugeda, millega arvestada väikelapse liikluskasvatases.

KUIDAS KÄITUDA, KUI LÄHENEB ALARMSÕIDUK?

Liiklejana ei tohi te takistada sõidukit, millel töötab sisselülitatud erisignaalseade (sinise vilkuriga alarmsõidukid) ning sõidukit, mida saadavad sellised erisõidukid. Alarmsõidukiteks on vastava tähistusega kiirabi-, politsei- ja päästesõidukid.

Kuuldes sireeniga alarmsõiduki lähenemist ristmikule või ülekäigurajale, peatuge kõnniteel ning andke sõidukile teed. Kindlasti selgitage lapsele, kuidas käituda, kui ristmikule või vöötrajale läheneb alarmsõiduk.

MILLEGA ARVESTADA ÜHISTRANSPOORDIGA LIIGELDES?

Linnade vahel saab mugavalt liigelda bussiga, Tallinnas ka trammi või trolliga. Paljude linnade vahel toimib ka rongiliiklus.

Ühissõidukit oodatakse selleks ettenähtud ja spetsiaalselt tähistatud peatuses. Bussi ega trolli ei ole vaja ise käega peatada, transpordivahend peatub igas ettenähtud peatuses.

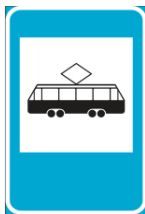
Sõites ühistranspordis, tuleb valmis olla, et sõiduk võib ootamatult pidurdada. Ettevaatlik tasub sõitjal olla bussi ning trolli sisenemisel ning sellest väljumisel: tehke seda aegsasti ning võimaluse korral kasutage sisenemisel esimest ja väljumisel tagumist ust, et juht teid paremini märkaks.

Ühissõidukist väljudes tuleb minna alati esmalt kõnniteed mööda lähima foori või ülekäigurajani ning tee ületada sealt. Kui aga ülekäigurada pole, siis oodata seni, kuni buss või troll on peatusest lahkunud ning tee on mõlemale poole hästi näha ja autodest vaba. Ettevaatlik on vaja olla trammitee ületamisel, kuna trammide pidurdusteed on pikem.

LM Bussi- või trollipetus

LM Trammipeatus

LM Taksopeatus

Eestis ei ole hääletamine (pöidlaküüt) levinud ja hääletajaid ei võeta väga hästi peale, pigem pole mõistlik sellele loota.

KOKKUVÕTVALT PEA MEELES

Jalakäijana peatuge, vaadake ja veenduge alati enda ohutuses enne sõidutee ületamist! Teie jalakäijana saate alati kõnnitee ääres kohe peatuda – sõidukit aga ei saa kunagi hetkega pidama. Mida suurem on auto kiirus, seda pikem on ka peatumisteed. Linnakiirusel kuival asfaldil on sõiduki peatumisteed näiteks ligi 30 meetrit.

Ületage sõiduteed ohutus kohas. Ka rohelise fooritule süttides peatuge hetkeks, et veenduda, kas kõik sõidukid on teeandmiseks peatunud.

Reguleerimata ülekäigurajal ehk sebral sõiduteed ületades peatuge hetkeks, et veenduda, kas sõidukijuhid peatuvad tee andmiseks. Kontrollige, kas peatunud sõiduki varjust pole lähenemas teist sõidukit.

Bussist või trollist väljudes leidke lähim foor või sebra. Kui ületuskohti läheduses pole, oodake seni, kuni ühissõiduk on peatusest lahkunud ning tee mõlemale poole hästi nähtav.

Tehke ennast liikluses nähtavaks! Halva nähtavuse korral või pimedal ajal kandke erksamaid riideid ning kinnitage helkur põlve kõrgusele külje peale nii, et see mantli või jope ääre alt välja ulatuks ega jääks kaasas kantavate asjade varju.

Kohas, kus puudub kõnnitee, liikuge vasakpoolsel teepeenral, et näha vastutulevaid sõidukeid.

Liigelge nii, et te ei tekitaks ohtu endale ega teistele liiklejatele.

Vältige kiirustamist!
Varuge liiklemiseks aega.

Liiklemisel ärge tegelege kõrvaliste tegevustega (nutiseadmed vms) – liiklus nõuab alati täit tähelepanu ning keskendumist.

Täitke alati liiklusnõudeid ning olge eeskujuks oma lastele.

ASULA on hoonestatud ala, mille sisse- ja väljasõiduteed on tähistatud asula liikluskorda kehtestavate liiklusmärkidega.

FOOR on teedel kasutatav elektriline seade liikluse reguleerimiseks valgus-signaalide abil.

HALB NÄHTAVUS on ilmast või muudest nähtustest (udu, vihm, lumesadu, tuisk, hämarus, suits, tolm, vee- ja poripritsmed, vastupäike) tingitud ajutine olukord, kui teel vaadeldavat objekti ei ole võimalik taustast eristada kaugemalt kui 300 meetrit.

HELKUR on vahend inimese või muu objekti märgatavuse suurendamiseks pimedal ajal sellelt vahendilt valgusallika poole tagasi peegelduva valguse abil, mis on nähtav lähitulede valgusvihus vähemalt 150 meetrit ja kaugtulede valgusvihus vähemalt 300 meetrit.

JALGRATTA- JA JALGTEE on jalgratta, kergliikuri, pisimopeedi või robotliikuriga ja jalakäijale liiklemiseks ettenähtud tee või teeosa, mis on tähistatud asjakohase liiklusmärgiga.

EESÕIGUS on liikleja õigus liikuda enne teist liiklejat

JALAKÄIJA on jalgsi, ratastoolis või muu sarnase üksnes piiratud liikumisvõimega isikule kasutamiseks ettenähtud sõidukiga liikleja.

JALGTEE on jalakäija, robotliikuri ja kergliikuriga liiklemiseks ettenähtud omaette tee, mis võib olla tähistatud asjakohase liiklusmärgiga.

JUHT on isik, kes juhib mõnda sõidukit, näiteks auto, jalgratas, kergliikur, mootorratas jne.

KÕNNITEE on jalakäija, robotliikuri ja kergliikuriga liiklemiseks ettenähtud ja äärekiviga või muul viisil sõiduteest või jalgrattateest eraldatud teeosa, mis võib olla tähistatud asjakohaste liiklusmärkide või teekattemärgistega.

PISIMOPEED on vähemalt kahe rattaline istekohaga sõiduk, mille suurim kasulik võimsus sise põlemismootori korral või mille suurim püsi-nimivõimsus elektrimootori korral ei ületa ühte kilovatti ja valmistajakiirus ei ületa 25 km/h.

ROBOTLIIKUR on ratastel või muul veermikul maapinnaga kontaktis liikuv osaliselt või täielikult automaatne või kaugjuhitav sõiduk, mis kasutab ümbritseva keskkonna kohta teabe saamiseks andureid, kaameraid või muid seadmeid ja mis on saadud teavet kasutades suuteline liikuma osaliselt või täielikult juhi kontrollita.

KERGLIIKUR on ühe inimese vedamiseks ettenähtud istekohata elektri jõul liikuv sõiduk, välja arvatud jalgratas, mille valmistaja kiirus on max 25 km/h. Kergliikurid on tasakaaluliikur, elektriline tõukeratas, monoratas, elektriline rula.

LIIKLEJA on liikluses osalev jalakäija või juht.

PIMEDA AEG on ajavahemik ehist koiduni, kui loodusliku valguse vähesuse tõttu on nähtavus alla 300 meetri.

SÕITJA on isik, kes kasutab liiklemiseks sõidukit, kuid ei juhi seda.

SÕIDUK on liiklusvahend, mis liigub mootori või muul jõul.

SÕIDUTEE on teeosa, mis on ette nähtud sõidukite liikluseks.

TEE on jalakäijate või sõidukite liiklemiseks avatud rajatis. Tee koosseisu kuuluvad ka teepeenrad, eraldus- ja haljasribad. Olenevalt pealiskihist jagunevad teed kattega teeks, kruusateeks ja pinnasteeks.

TRAMM on sõitjate vedamiseks ettenähtud elektrikontaktliiniga ühendatud rööbashaagisega või rööbashaagiseta rööbassõiduk.

TROLL on sõitjate vedamiseks ettenähtud elektrikontaktliiniga ühendatud auto, millel on lisaks juhikohale rohkem kui kaheksa istekohta.

VÖÖTRADA on sõidutee osa, mis on ette nähtud sõidutee ületamiseks.

ÕUEALA on jalakäijate ja sõidukite samaaegselt liiklemiseks ettenähtud ala, kus ehituslike või muude vahenditega on vähendatud sõidukite kiirust ning mille sisse- ja väljasõiduteed on tähistatud õueala liikluskorda kehtestavate liiklusmärkidega.

ÜHISSÕIDUK on ühistransporditeenust osutav buss, troll, tramm või sõitjaid vedav ühistranspordi-teenuse osutamiseks ettenähtud sõiduauto.

ÜLEKÄIGUKOHT on jalakäijale sõidutee, jalgrattatee või trammitee ületamiseks ettenähtud ja asjakohaselt tähistatud teeosa, kus jalakäijal ei ole sõidukijuhi suhtes eesõigust, välja arvatud juhul, kui jalakäija ületab ülekäigukohal sõiduteed, millele sõidukijuht pöörab.

ÜLEKÄIGURADA on jalakäijale sõidutee, jalgrattatee või trammitee ületamiseks ettenähtud asjakohase liikluskorraldusvahendiga tähistatud teeosa, kus juht on kohustatud jalakäijale teed andma. Ülekäigurada on reguleeritav, kui liiklejate liikumise järjekorra määravad foorituled või reguleerija märguanded. Muul juhul on ülekäigurada reguleerimata.

SISUKORD

Tere, hea liikleja.....	1
Jalakäijana liikluses.....	3
Kus peab jalakäija teel paiknema?.....	3
Kuidas ületada teed?.....	5
Jalakäija liiklemise keeld.....	10
Miks on kõrvalised tegevused liikluses jalakäijale ohtlikud?.....	10
Kuidas pimedal ajal autojuhile ja ratturile ennast liikluses paremini nähtavaks teha?.....	11
Millele tähelepanu pöörata lapsega liikluses olles?.....	12
Kuidas käituda kui läheneb alarmsõiduk?.....	14
Millega arvestada ühistranspordiga liigeldes?.....	14
Kokkuvõtvalt pea meeles.....	16
Olulisemad mõisted.....	18

TRANSPORDIAMET